

HR/INT - KLOKKENLUIDERSPOLICY

Op grond van het decreet 18 november 2022 tot wijziging van Provinciedecreet, decreet Lokaal Bestuur en Bestuursdecreet, wat betreft klokkenluiders (BS 01.12.2022, inwerking: 11.12.2022), hetgeen de omzetting van de Europese Klokkenluidersrichtlijn 2019/1937 is, moet iedere persoon die informatie over een ernstige probleem met betrekking tot mogelijke onregelmatigheden of wangedrag bij een openbaar bestuur heeft verkregen in een werkgerelateerde context, de mogelijkheid krijgen om melding te maken van deze onregelmatigheden of inbreuken.

De toepassing van deze klokkenluiderspolicy van I.V.B.O. (verder "het bestuur" genoemd) kadert binnen deze specifieke wettelijke verplichtingen die in geval van miskenning ervan de aansprakelijkheid van het bestuur met zich kunnen meebrengen, en door het rechtmatig belang van het bestuur om alle onwettelijke, bedrieglijke of andere niet toegelaten praktijken in het bestuur aan het licht te laten brengen teneinde adequate maatregelen daartegen te kunnen nemen.

Deze klokkenluiderspolicy heeft dan ook als doel om aan medewerkers en derde partijen transparantie te bieden over de bestaande kanalen om dergelijke (vermeende) onregelmatigheden binnen het bestuur te melden zonder dat zij hierbij de normale hiërarchische weg hoeven te volgen.

Op deze manier wenst het bestuur:

1. op te treden tegen eventuele onwettelijke, bedrieglijke of andere niet toegelaten praktijken of handelingen die onder de controle van het bestuur vallen,
2. een onafhankelijk en vertrouwelijk onderzoek te waarborgen en eventuele belangenconflicten te vermijden.

Deze policy impliceert echter geen meldingsplicht, maar een mogelijkheid voor werknemers van het bestuur om met toepassing van bepaalde waarborgen melding te doen van onregelmatigheden binnen het bestuur.

Begrippen

Voor de toepassing van deze policy gelden de volgende definities:

- "inbreuk": elke handeling of nalatigheid die onrechtmatig is, of het doel of de toepassing van regelgeving ondermijnt.
- "informatie over inbreuken": informatie, met inbegrip van redelijke vermoedens, over:
 - feitelijke of mogelijke inbreuken die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden binnen het bestuur;
 - pogingen tot het verhullen van inbreuken binnen het bestuur;
- "melding" of "melden": het mondeling of schriftelijk meedelen van informatie over inbreuken;
- "interne melding": het binnen het betrokken bestuur mondeling of schriftelijk meedelen van informatie over inbreuken via een daartoe opgericht intern meldpunt;
- "externe melding": het mondeling of schriftelijk aan het bevoegde extern meldpunt (de Vlaamse Ombudsdienst) meedelen van informatie over inbreuken;

- "openbaarmaking" of "openbaar maken": het publiek toegankelijk maken van informatie over inbreuken;
- "melder" of "klokkenluider": een persoon die informatie over inbreuken meldt of openbaar maakt;
- "werkgerelateerde context": huidige of vroegere beroepsactiviteiten in het bestuur waardoor, ongeacht de aard van die activiteiten, personen informatie kunnen verkrijgen over inbreuken en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met represailles indien zij dergelijke informatie zouden melden;
- "facilitator": een natuurlijke persoon die een melder bijstaat in het meldingsproces en wiens bijstand vertrouwelijk moet zijn;
- "represaille": elke directe of indirecte handeling of nalatigheid naar aanleiding van een interne of externe melding of openbaarmaking, en die tot ongerechtvaardigde benadeling van de melder leidt of kan leiden;
- "anonieme melding": melding waarvan niemand, zelfs niet de ontvanger, de identiteit van de auteur kent.

Toepassingsgebied

Personeel toepassingsgebied:

Deze policy is van toepassing op melders die informatie over inbreuken hebben gekregen in een werkgerelateerde context. Dit betekent dat het interne en externe meldingskanaal en beschermingsmechanismes openstaan voor o.a.:

1. Huidige werknemers
2. Externen in een werkgerelateerde context:
 - ex-werknemers ingeval informatie over inbreuken is verkregen in het kader van een inmiddels beëindigde werkrelatie;
 - kandidaat-medewerkers ingeval informatie over inbreuken is verkregen tijdens de wervingsprocedure of andere precontractuele onderhandelingen;
 - zelfstandigen werkzaam binnen de organisatie (zoals freelancers, consultants, etc.);
 - personen die behoren tot het bestuurlijk, leidinggevend of toezichhoudend orgaan van het bestuur, met inbegrip van niet bij het dagelijks bestuur betrokken leden, vrijwilligers en bezoldigde of onbezoldigde stagiairs;
 - iedereen die werkt onder toezicht en leiding van aannemers, onderaannemers en leveranciers;
 - facilitators;
 - derden die verbonden zijn met de melders en die het slachtoffer kunnen worden van represailles in een werkgerelateerde context, zoals collega's of familieleden van de melders.

Materieel toepassingsgebied:

De meldingskanalen kunnen aangewend worden om alle mogelijke inbreuken aan te kaarten. Onderstaande lijst is indicatief en louter bestemd om de klokkenluider te helpen in de overweging of een vaststelling al dan niet onder de klokkenluidersregeling valt:

1. Inbreuken die betrekking hebben op de volgende gebieden:
 - a. overheidsopdrachten;
 - b. financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering;
 - c. productveiligheid en productconformiteit;
 - d. veiligheid van het vervoer;
 - e. bescherming van het milieu;
 - f. stralingsbescherming en nucleaire veiligheid;
 - g. veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn;
 - h. volksgezondheid;
 - i. consumentenbescherming;
 - j. bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen;
 - k. bestrijding van belastingfraude;
 - l. sociale fraudebestrijding.
2. Inbreuken waardoor de financiële belangen van de Unie als bedoeld in artikel 325 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en nader toegelicht in relevante Uniemaatregelen en, indien van toepassing, in de nationale uitvoeringsbepalingen, worden geschaad.
3. Inbreuken in verband met de interne markt, als bedoeld in artikel 26, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met inbegrip van inbreuken op de Unieregels inzake mededinging en staatssteun.
4. Vallen niet onder mogelijke inbreuken:
 - a. pesterijen, geweld op het werk en ongewenst seksueel gedrag op het werk, cf. wetgeving welzijn op het werk
 - b. vormen van discriminatie waar andere procedures voor gelden

Vallen evenwel niet onder de toepassing van deze klokkenluiderspolicy:

- de veiligheid van het land;
- meldingen met betrekking tot geclassificeerde gegevens;
- meldingen op basis van informatie gedekt door de bescherming van het beroepsgeheim van advocaten en van het medisch beroepsgeheim;
- meldingen op basis van informatie gedekt door de geheimhouding van gerechtelijke beraadslagingen en het strafprocesrecht.

Meldingskanalen

Interne meldingsprocedure – Zowel voor personeelsleden als voor externen

INTERNE MELDING

Via de volgende applicatie: <https://ivbo.integrity.complylog.com>

Als meldingsbeheerder van het bestuur werd aangeduid:

Naam: Katrien Thollebeek

Functie: HR Directeur

Adres: Pathoekeweg 41, 8000 Brugge

Telefoon: 050/ 456 316

E-mail : katrien.thollebeek@ivbo.be

Een melding gebeurt bij voorkeur via de applicatie, maar kan ook mondeling via het spraakberichtsysteem in de applicatie en, op verzoek van de melder, door middel van een fysieke ontmoeting binnen een redelijke termijn. De link naar de applicatie, alsook onderhavige policy wordt ter beschikking gesteld op de website van ivbo www.ivbo.be.

1. Vertrouwelijkheid:
De werknemer die via het intern meldingskanaal een melding doet, kan dit eveneens op een anonieme wijze doen.
2. Het bestaan van het intern meldingskanaal doet geen afbreuk aan het recht van de werknemer om, indien hij het nuttig acht, de personeelsdienst en/of vakbond met betrekking tot zijn rechten en verplichtingen te raadplegen vooraleer een melding te doen.
3. De meldingsbeheerder die een melding ontvangt, stuurt aan de melder een bevestiging van ontvangst van de melding binnen de 7 werkdagen na ontvangst. De melder ontvangt deze bevestiging steeds via het beveiligde platform.
4. De melder ontvangt bij het doorsturen van de melding automatisch een unieke token. Deze token is strikt persoonlijk en dient verder gebruikt te worden om de afhandeling van de melding op te volgen. Alle communicatie verloopt enkel via het beveiligde platform.
5. De meldingsbeheerder registreert de melding met de datum waarop deze ontvangen is en kent als enige de identiteit van de melder. De vertrouwelijkheid van de identiteit van de melder en van eventuele in de melding genoemde derden wordt steeds gewaarborgd. Niet-gemachtigde personeelsleden hebben geen toegang tot het register in het meldingskanaal. Indien er onduidelijkheden zijn in de initiële melding vraagt de meldingsbeheerder toelichting.
6. De meldingsbeheerder staat in voor een zorgvuldige opvolging van elke melding. Hij gaat de juistheid van de in de melding gedane beweringen na en pakt de gemelde inbreuk zo nodig aan, onder meer via maatregelen zoals een intern vooronderzoek, een onderzoek of het beëindigen van de procedure.

7. Indien de meldingsbeheerder meent dat er grondige redenen zijn om aan te nemen dat het niet mogelijk is om de melding op een onafhankelijke wijze te kunnen behandelen, brengt hij/zij de melder (indien mogelijk) hiervan op de hoogte zodanig dat de melding naar keuze van de melder kan doorgestuurd worden naar de externe DPO.
8. Zo spoedig mogelijk, en uiterlijk 3 maanden na de ontvangstbevestiging van de melding, verstrekt de meldingsbeheerder de informatie aan de melder over de als opvolging geplande of genomen maatregelen en over de redenen voor die opvolging.

PROCEDURE VAN ONDERZOEK EN BESLISSING

1. Na ontvangst van de melding start de meldingsbeheerder een onderzoek naar de vermeende onregelmatigheden.
De meldingsbeheerder is in die hoedanigheid gemachtigd om op onafhankelijke wijze een onderzoek in het bestuur te voeren.
De meldingsbeheerder hoort de persoon of personen over wie gemeld werd dat zij betrokken zijn bij de gemelde onregelmatigheden.
De meldingsbeheerder wint informatie in en raadpleegt bronnen die nodig zijn in het kader van dat onderzoek. De meldingsbeheerder probeert op deze wijze de vermeende onregelmatigheden die door de melder werden gesignaleerd, te verifiëren.
2. Bij het informeren en rapporteren maakt de meldingsbeheerder noch de identiteit van de melder, noch de identiteit van eventuele in de melding genoemde derden kenbaar.
3. De meldingsbeheerder rapporteert zijn bevindingen schriftelijk aan de Raad van Bestuur. Enkel indien de melding de Raad van Bestuur zelf betreft, wordt het rapport gericht aan het externe meldpunt.
4. De melder en de aangeklaagde persoon of personen, worden geïnformeerd over het afsluiten van het onderzoek.

WAARBORGEN

- De melding en behandeling van een melding verloopt met naleving van geheimhouding en vertrouwelijkheid.
- De identiteit van de melder wordt in geen geval zonder diens vrije en uitdrukkelijke toestemming bekendgemaakt aan anderen dan de gemachtigde personeelsleden die bevoegd zijn voor de ontvangst of de opvolging van meldingen. Dit geldt ook voor alle andere informatie waaruit de identiteit van de melder direct of indirect kan worden afgeleid.

Van dit principe kan enkel afgeweken worden indien het gaat om een noodzakelijke en evenredige verplichting krachtens bijzondere wetgeving in het kader van onderzoek door nationale autoriteiten of gerechtelijke procedures, mede ter waarborging van de rechten van verdediging van de betrokkene. In dit geval worden de melders, voordat hun identiteit wordt bekendgemaakt, daarvan in kennis gesteld, tenzij die informatie de gerelateerde onderzoeken of gerechtelijke procedures in gevaar zou brengen.

- Aan de melder wordt het engagement gevraagd om vertrouwelijk om te gaan met zijn melding en deze noch rechtstreeks, noch via derden, openbaar te maken totdat het bestuur de beëindiging van het onderzoek heeft meegedeeld.

Registratie van meldingen

Het bestuur houdt een register bij van elke ontvangen melding, in overeenstemming met de bedoelde geheimhoudingsvereisten. Meldingen worden bijgehouden gedurende 2 jaar.

Indien een persoon verzoekt om een onderhoud met de meldingsbeheerder om een interne melding te doen, zorgt het bestuur ervoor, mits de melder hiermee instemt, dat er een volledig en nauwkeurig verslag van het onderhoud wordt bijgehouden in een duurzame en opvraagbare vorm. Het bestuur behoudt tevens zich het recht om de mondelinge melding te registreren door het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm, mits akkoord van de melder om de melding op deze wijze te registreren.

RECHT OP BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

Elke verwerking van persoonsgegevens in het kader van een melding, met inbegrip van de uitwisseling of doorgifte van persoonsgegevens door de bevoegde autoriteiten, gebeurt overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming (GDPR) (Verordening (EU) 2016/679) en de wettelijke bepalingen inzake de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. Persoonsgegevens die duidelijk niet relevant zijn voor de behandeling van een specifieke melding, worden niet verzameld, of worden, indien onbedoeld verzameld, onmiddellijk gewist.

De naam, de functie en de contactgegevens zowel van de melder en elke persoon tot wie de beschermingsmaatregelen zich uitstrekken, als van de betrokkene, worden bijgehouden tot wanneer de gemelde inbreuk is verjaard.

Deze betrokken personen kunnen zich elk beroepen op het recht van inzage en verbetering van de op zijn persoon betrekking hebben de verwerkte gegevens overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming (GDPR). Zij kunnen zich daarvoor ook richten tot de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Externe meldingsprocedure – Zowel voor personeelsleden als voor externen

Personeelsleden én externen in een werkgerelateerde context, kunnen ook informatie over inbreuken verstrekken door gebruik te maken van het externe meldingskanaal en procedures nadat zij eerst een melding hebben gedaan via het interne meldingskanaal of door meteen een melding te doen via externe meldingskanalen.

De autoriteiten die bevoegd zijn voor het beheer van externe meldingen worden aangeduid bij de toepasselijke wetgeving. Voor I.V.B.O., treedt De Vlaams Ombudsdienst op als bevoegde autoriteit: Vlaamse Ombudsdienst, Leuvenseweg 86, 1000 Brussel, tel: 02 552 48 48, klokkenluiden@vlaamseombudsdienst.be.

Openbaarmaking

Naast de mogelijkheid om een melding te maken via het interne meldingskanaal of het externe meldingskanaal, heeft ieder persoon de mogelijkheid om de informatie met betrekking tot een inbreuk openbaar te maken.

Een melder die een openbaarmaking doet, komt in aanmerking voor de hieronder vermelde bescherming krachtens deze policy indien:

1. de melder eerst een interne en/ of externe melding, maar er (naar aanleiding van die melding) geen passende maatregelen genomen zijn binnen een redelijke termijn; of
2. de medewerker heeft gegronde redenen om aan te nemen dat:
 - a. de inbreuk een dreigend of reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang; of
 - b. er in geval van interne/ externe melding een risico op represailles bestaat, of het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk doeltreffend wordt verholpen, wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak, omdat bijvoorbeeld bewijsmateriaal kan worden achtergehouden of vernietigd, of een autoriteit kan samenspannen met de pleger van de inbreuk of bij de inbreuk betrokken is.

Bescherming van de melder

Voorwaarden

Elke melder geniet de bescherming tegen represailles indien

- zij intern of extern informatie meldden, of informatie openbaar maakten overeenkomstig de procedure in deze policy;
- de melder een gegronde reden had om aan te nemen dat de gemelde informatie over inbreuken op het moment van de melding juist was.

De melder geniet enkel bescherming indien de melding te goeder trouw is gedaan en de meldingsprocedure gevolgd werd. Er is geen bescherming bij opzettelijk of bewust onjuiste of misleidende meldingen.

Facilitatoren en derden die verbonden zijn met de melders komen eveneens in aanmerking voor de hierna bepaalde beschermingsmaatregelen indien ze gegronde redenen hadden om aan te nemen dat de melder binnen het toepassingsgebied voor bescherming van deze policy viel. Anonieme melders die later toch geïdentificeerd zouden worden genieten dezelfde bescherming.

Beschermingsmaatregelen tegen represailles

Indien de melder, facilitator of derde die verbonden is met de melder aan bovenvermelde voorwaarden voldoet, geniet hij bescherming tegen elke vorm van represailles, waaronder dreigingen met en pogingen tot represailles. Onder represailles worden volgende maatregelen begrepen:

1. schorsing, ontslag of soortgelijke maatregelen;
2. degradatie of het onthouden van bevordering;

3. overdracht van taken, verandering van locatie van de arbeidsplaats of verandering van de werktijden;
4. het onthouden van opleiding;
5. een negatieve evaluatie of arbeidsreferentie;
6. het opleggen of toepassen van een disciplinaire maatregel, berisping of een andere sanctie, zoals een financiële sanctie;
7. dwang, intimidatie, pesterijen en uitsluiting;
8. niet-omzetting van een tijdelijk contract in een contract voor onbepaalde duur, als het personeelslid de gerechtvaardigde verwachting had dat hem een contract van onbepaalde duur zou worden aangeboden;
9. niet-verlenging of vroegtijdige beëindiging van een tijdelijke arbeidsovereenkomst;
10. schade, met inbegrip van reputatieschade op sociale media of financieel nadeel, met inbegrip van omzetsderving en inkomstserving;
11. opname op een zwarte lijst op basis van een informele of formele overeenkomst voor de hele overheidsinstantie, waardoor de melder geen baan meer kan vinden bij die overheidsinstantie;
12. vroegtijdige beëindiging of opzegging van een contract voor de levering van goederen of diensten;
13. intrekking van een licentie of vergunning, afgeleverd door een overheidsinstantie;
14. psychiatrische of medische verwijzingen;
15. elke andere directe of indirecte handeling of nalatigheid dan de handelingen, vermeld in punt 1° tot en met 14°, die tot een ongerechtvaardigde benadeling van de melder leidt of kan leiden.

Tegen personen die informatie over inbreuken melden of een openbaarmaking doen overeenkomstig deze policy kunnen geen burgerrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke vorderingen worden ingesteld, noch professionele sancties worden uitgesproken omwille van deze melding of openbaarmaking.

Melders kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor de verwerving van of de toegang tot de informatie die wordt gemeld of openbaar wordt gemaakt, tenzij die verwerving of die toegang op zichzelf een strafbaar feit vormde.

Elke beschermde persoon die meent slachtoffer te zijn van of bedreigd te worden met een represaille, kan een gerechtelijke of administratiefrechtelijke procedure opstarten. Hierbij dient de melder aan te tonen dat er een melding of openbaarmaking werd gemaakt in overeenstemming met deze policy alsook dat zij geconfronteerd zijn met met een benadeling. Het bestuur dient aan te tonen dat de genomen maatregel op andere motieven beslist werd dan de melding van de integriteitsschending.

Sancties

- Elke werknemer die de regels van deze policy overtreedt, kan gesanctioneerd worden met een van de sancties bepaald door het arbeidsreglement.
- De werknemer die opzettelijk een manifeste ongegronde melding heeft gedaan, en aldus op onrechtmatige wijze gebruik heeft gemaakt van de meldingsprocedure van deze klokkenluiderregeling, kan eveneens gesanctioneerd worden met een van de sancties bepaald door het arbeidsreglement.

- Personen die met het bestuur verbonden zijn en niet de hoedanigheid van werknemer van het bestuur hebben, en die de verplichtingen opgenomen in deze klokkenluiderregeling overtreden, kunnen door het bestuur gesanctioneerd worden met een disciplinaire sanctie.
- Daarnaast kunnen melders gestraft worden overeenkomstig de artikelen 443 tot 450 van het Strafwetboek wanneer wordt vastgesteld dat zij opzettelijk valse informatie hebben gemeld of openbaar hebben gemaakt. Personen die schade lijden als gevolg van dergelijke meldingen of openbaarmakingen hebben recht op schadevergoedingsmaatregelen overeenkomstig de contractuele of buitencontractuele aansprakelijkheid.

Opgemaakt te Brugge op 15/03/2023

Voor kennisname

.....
NAAM WERKNEMER: